

Στον τοίχο της Καισαριανής μας φέρανε από πίσω (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε από το [αφρα](#) στις 19/02/26.

Περιεχόμενο

Στον τοίχο της Καισαριανής μας φέρανε από πίσω

Χρίστος Μάης

Ο παραπάνω στίχος του Νίκου Καββαδία προέρχεται από το ποίημα «Federico Garcia Lorca» μιας και ο μεγάλος αριστερός ποιητής συνέδεσε την εκτέλεση των κομμουνιστών από τους Ναζί και τους συνεργάτες τους με αυτή τη μεγάλου Ισπανού ποιητή από τον φρανκικό φασισμό.

Η πολύ πρόσφατη ανακάλυψη των φωτογραφιών από την εκτέλεση των 200 κομμουνιστών στην Καισαριανή το '44 φέρνει στην επιφάνεια ένα πρόδηλο και συνάμα άρρητο ζήτημα. Το ελληνικό κράτος έχει ως βασικό -εξαγώγιμο αλλά και για ιδιοκατανάλωση- προϊόν του την ιστορία. Πουλάει «αρχαιότητα» σε τουρίστες και στη Δύση («λίκνο του πολιτισμού»), και μαζί με Βυζάντιο (βλ. Ορξοδοξία) σε γηγενείς.

Δεν μπορώ να είμαι βέβαιος αλλά εικάζω πως, αν στο ebay (ή σε κάποια δημοπρασία) είχε ανακαλυφθεί η ύπαρξη κάποιας σημαντικής αρχαιότητας ή βυζαντινής εικόνας, θα είχαμε όχι μόνο ταχύτατη κίνηση των αρμόδιων φορέων, αλλά και την ανάλογη δημοσιότητα και δημοσιοποίηση των κινήσεων αυτών από τους κρατούντες. Ό,τι είναι εθνικό το φυλάνε ως κόρη οφθαλμού μακριά από τα μάτια του κόσμου ή το προβάλλουν σε γκαλά και καπαρτίζουν.

Τι γίνεται με ό,τι δεν εντάσσεται στο εθνικό αφήγημα; Αν τα φυλάξουν ιδιώτες ή φιλανθρωπικά ιδρύματα (εφοπλιστών και άλλων αστών), έχει καλώς. Αλλιώς θα τα φάει το μαύρο χρώμα. Αν ανήκουν ήδη στο κράτος μάλλον θα καταχωνιαστούν κάπου και η πρόσβαση σε ερευνητές θα απαγορεύεται άμεσα ή έμμεσα (με δεκάδες δυσκολίες και προσκόμματα). Για να παραφράσω έναν άλλο αριστερό ποιητή, τον Τάσο Λειβαδίτη, στην περίπτωση μας φαίνεται να ταιριάζει το: «Εσείς/ αδέρφια που πέσατε/ Το κράτος θα ξεχάσει τ' όνομά σας».

Όλα αυτά δεν τα γράφω για να αναζητήσω ευθύνες από το Κράτος ούτε για να το εγκαλέσω. Δεν έχω τέτοιες αυταπάτες, δεν περίμενα κάτι διαφορετικό! Κι αν κινηθεί στο τέλος αυτό θα είναι αποτέλεσμα της πίεσης που δημιουργείται. Τα γράφω για να πω πως πέραν της εθνικής-κρατικής ιστορίας υπάρχει και η Δημόσια (το ξέρουν αυτό πολύ καλύτερα από μένα πολλοί/ες ιστορικοί). Αυτή είναι που δημιουργεί κοινότητες (διαδικτυακές και μη), που ανακαλύπτει και κοινοποιεί την ύπαρξη ιστορικών τεκμηρίων όπως η σειρά αυτή των φωτογραφιών και που κινητοποιεί απίστευτες δυνάμεις σε εξίσου απίστευτη ταχύτητα. Οι κινήσεις πολιτικών (συλλογικοτήτων και προσώπων), η αρθρογραφία που έχει δημοσιευτεί ήδη, οι συζητήσεις που έχουν ανοίξει σε χρόνο dt αποτελούν απότοκό της. Καλώς ή κακώς, η (ελληνική) Ιστορία του 20ου-21ου αιώνα είναι, σε μεγάλο βαθμό, η

Δημόσια.

Θα ήθελα να τονίσω, όμως, πόσο σημαντική είναι η σειρά αυτή ως όλον. Έβλεπα στο ebay ήδη ανεβασμένες τις τιμές των φωτογραφιών που απεικονίζουν ανθρώπους και τις άλλες, αυτές που δείχνουν κτίρια ή τον περιβάλλοντα χώρο πολύ πιο κάτω. Είναι, νομίζω, ενδεικτική στο πως πολλά άτομα αντιλαμβάνονται την Ιστορία, ως ιστορία ανθρώπων. Ναι, οι άνθρωποι την γράφουν (κυριολεκτικά ή μεταφορικά) αλλά την γράφουν ή και εγγράφεται στα κτίρια και στον περιβάλλοντα χώρο. Το σκοπευτήριο ή/και ο χώρος που το περιβάλλει είναι εξίσου σημαντικά ιστορικά τεκμήρια όσο οι εκτελεσμένοι που απεικονίζονται, νεκροί ή ζωντανοί.

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές οι φωτογραφίες έχουν κατέβει από το ebay. Δεν γνωρίζω αν αυτό έγινε λόγω κρατικής/θεσμικής παρέμβασης ή γιατί κάποιος πλειοδότησε ιδιωτικά και τις αγόρασε ήδη.

Τα κράτη (αλλά και άλλοι φορείς, λ.χ. πολιτικά κόμματα) δεν λένε κουβέντα και κρατάνε κλειστά [αρχεία] και ντοκουμέντα για να διατηρήσουν το αφήγημά τους ενώ ταυτόχρονα αδιαφορούν για ό,τι αφορά τον Άλλο (μειονότητες, πολιτικοί αντίπαλοι, κοκ). Χρέος μας είναι η πάλη για διαφύλαξη του συνόλου της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς, άβολης και μη, και για το άνοιγμά της στην κοινωνία και την έρευνα.

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Δεκαετία 2020-2029, 2026, αφοα, Κοινότητα Αγώνα \(Ομάδα\)](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:afoa:kaisariani>

Last update: **2026/02/20 09:32**

